

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 36/2006 vp

Hallituksen esitys rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen (Prümin sopimus) hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä marraskuuta 2006 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen (Prümin sopimus) hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä eräiksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 243/2006 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta ja lakivaliokunta ovat antaneet asiantuntijalautakunnan lausunnot (PeVL 56/2006 vp ja LaVL 23/2006 vp), jotka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Antti Peltari, poliisijohtaja Kimmo Hakonen, osastopäällikkö, hallitusneuvos Tomi Vuori, poliisiylitarkastaja Marja Kartila ja ylitarkastaja Kukka Savolainen, sisäasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Tuula Majuri, oikeusministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio
- professori Olli Mäenpää
- professori Tuomas Ojanen
- professori Kaarlo Tuori.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut Prümin sopimuksesta unioniasiana E 97/2005 vp lausunnon HaVL 22/2006 vp.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi rajat ylittävän yhteistyön tehostamiseksi erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi

tehdyn sopimuksen eli niin sanotun Prümin sopimuksen.

Prümin sopimus on Belgian, Saksan, Espanjan, Ranskan, Luxemburgin, Alankomaiden ja

Itävallan välinen sopimus, joka allekirjoitettiin 27 päivänä toukokuuta 2005. Sopimuksen tarkoituksena on tehostaa sopimuspuolten viranomaisten rajat ylittävää yhteistyötä erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi. Sopimus sisältää DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvorekisteritietojen vaihtamista, rajat ylittävää operatiivista yhteistyötä sekä terrorismin ja laittoman muuttoliikkeen torjumista koskevia määräyksiä. Lisäksi sopimuksessa on tietosuojaa koskevia määräyksiä.

Prümin sopimus on tullut 50 artiklan mukaisesti kansainvälisesti voimaan 1 päivänä marraskuuta 2006 Espanjan ja Itävallan välillä. Muiden sopimuksen allekirjoittaneiden sopimuspuolten osalta sopimus tulee voimaan 90 päivän kuluttua sopimuksen ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjan tallettamisesta. Suomi sitoutuisi sopimukseen tallettamalla liittymisasiakirjan tallettajana toimivan Saksan liittotasavallan hallituksen huostaan, kun eduskunta on hyväksynyt sopimuksen. Suomen osalta sopimus tulisi voimaan 90 päivän kuluttua liittymisasiakirjan tallettamisesta.

Sopimuksella pyritään tehostamaan sen kattamiin rikollisuuden muotoihin liittyvää rajat ylittävää tietojen vaihtoa ja yhteistyötä. Sopimuksella tehostetaan tietojenvaihtoa erityisesti poliisin ylläpitämistä henkilörekistereistä. Sopimuk-

sen periaatteena on, että rekistereiden sisällöstä ja tallettamisperiaatteista säädetään kunkin sopimuspuolen kansallisessa lainsäädännössä eikä sillä pyritä harmonisoimaan näitä periaatteita. Sopimus liittyy kaikilta osin Euroopan unionissa tehtävään tai suunniteltuun yhteistyöhön. Se toteuttaa käytännössä sopimuspuolten välillä vuoden 2004 Haagin ohjelman mukaista ns. saatavuusperiaatetta. Sopimuksen mukaan kaikilla EU:n jäsenvaltioilla on mahdollisuus liittyä siihen. Sopimukseen on kirjattu määräys sen tuomisesta osaksi EU:ta. EU:n säädöksillä on myös sopimuksen määräyksiin nähden etusija nimenomaisen sopimusmääräyksen nojalla.

Esitykseen sisältyy myös lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä sopimuksen soveltamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella samanaikaisesti kuin Prümin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aselakia, poliisilakia, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia, ajoneuvorekisteristä annettua lakia, rikoslakia sekä ulkomaalaislakia. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin Prümin sopimus tulee Suomen osalta voimaan, minkä vuoksi niiden voimaantuloajankohdasta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleisiä näkökohtia

Hallituksen esityksen tavoitteena on saattaa Suomessa kansallisesti voimaan Prümin sopimus, joka luo oikeudelliset puitteet sen sopimusosapuolina olevien valtioiden lainvalvontaviranomaisten välisen rajat ylittävän käytännön yhteistyön syventämiselle. Sopimuksella tehostetaan ja helpotetaan sopimusvaltioiden yhteistyötä erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi.

Rikollisuus ylittää yhä enenevässä määrin valtioiden rajat. Perustuslakivaliokunnan lausunnon tavoin hallintovaliokunta katsoo, että vastaavasti rikollisuuden torjuntaan on perusteltua ryhtyä valtioiden välisin yhteistyöjärjestelyin. Perustuslakivaliokunta on pitänyt sisällöltään vastaavanlaisia kansainvälisiä velvoitteita perustuslain 1 §:n 3 momentin tarkoittamana kansainvälisenä yhteistyönä, joka on paitsi tavanomaista myös kannatettavaa.

Hallintovaliokunta, jonka toimialaan Prümin sopimus keskeisesti kuuluu, on valtioneuvoston selvityksen (E 97/2005 vp) pohjalta antanut

unioniasiana aiemmin Prümin sopimuksesta laajahkon lausunnon HaVL 22/2006 vp (ks. myös SuVL 7/2006 vp ja LaVL 4/2006 vp). Hallintovaliokunta on yhtynyt lausunnossaan valtioneuvoston arvioon Prümin sopimuksen merkityksestä vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjunnan ja unionin sisäisen turvallisuuden kehittämisen kannalta. Suomen näkökulmasta sopimuksen lisäarvo on ennen kaikkea lainvalvontaviranomaisten välisen tietojenvaihdon tehostamisessa sekä siitä koituvassa rikostutkinnallisessa ja -torjunnallisessa hyödyssä. Valiokunta on katsonut, että valmisteluja Prümin sopimukseen liittymistä koskevan hallituksen esityksen valmistelemiseksi voidaan jatkaa edellyttäen, että hallintovaliokunnan lausunnossaan esiin nostamat kysymykset perusteellisesti selvitetään. Hallintovaliokunta toteaa, että käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on laadittu ottaen asianmukaisesti huomioon mainitussa lausunnossa HaVL 22/2006 vp esiin nostetut seikat. Myöskin sopimuksen sisällöstä saatu selvitys on hallituksen esityksessä täsmentynyt aiempaan E-kirjelmään verrattuna.

Prümin sopimus on tullut voimaan Espanjan, Itävallan ja Saksan välillä 1 päivänä marraskuuta 2006. Lisäksi sopimus on saadun tiedon mukaan Belgian, Luxemburgin ja Alankomaiden osalta tulossa voimaan vuoden 2007 ensimmäisen puoliskon aikana. Suomen ohella kiinnostuksensa Prümin sopimukseen liittymiseen ovat ilmaisseet Italia, Portugali ja Slovenia.

Tietojen vaihdon merkitystä yhteistyön kannalta on saadun selvityksen mukaan arvioitu EU:n sisäministerien kokouksessa 15 päivänä tammikuuta 2007. Esitettyjen tietojen mukaan Saksan ja Itävallan DNA-rekisteritietojen vertailussa on löytynyt yli 3 000 osumaa. Näiden joukossa on tietoja yli 30 henkirikoksesta, yli 20 vakavasta seksuaalirikoksesta sekä lähes 150 ryöstöstä. Tietojen vaihdon merkitystä voidaan jo näiden Prümin sopimuksen soveltamisen alkuvaiheessa saavutettujen tulosten perusteella pitää huomattavana.

Valiokunta korostaa, että keskeiset toimivaltasäännökset sekä niiden perusteella ja puitteisissa tapahtuva viranomaisten toimivalta on sidot-

tu kansalliseen lainsäädäntöön. Näin ollen sopimusmääräykset eivät sellaisenaan ja välittömästi perusta poliisille tai muullekaan viranomaiselle itsenäistä toimivaltaa, vaan toimivaltuudet määritellään kansallisella lainsäädännöllä.

EU:n jäsenvaltiot ovat unionisopimuksen 29 artiklassa sitoutuneet tekemään kattavaa yhteistyötä ehkäisemällä ja torjumalla järjestäytyntä tai muuta rikollisuutta, erityisesti terrorismia, ihmiskauppaa ja lapsiin kohdistuvia rikoksia, laitonta huumausainekauppaa ja laitonta asekauppaa, lahjontaa ja petoksia. Poliisiyhteistyön avulla pyritään tehostamaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten operatiivista yhteistyötä rikosten ehkäisemisessä, paljastamisessa ja tutkinnassa. Lisäksi unionisopimuksen mukaan tehdään yhteistyötä rikollisuuteen liittyvien tietojen keräämisessä, tallettamisessa, käsittelyssä, analysoinnissa ja vaihdossa.

Näiden unionisopimuksen periaatteiden konkretisoinnista on sovittu vuonna 2004 Haagin ohjelmassa. Unionissa tulisi ohjelman mukaan vuoden 2008 alusta soveltaa niin sanottua saatavuusperiaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltion lainvalvontaviranomainen, joka tarvitsee tietoja toisesta jäsenvaltiosta tehtäviensä suorittamiseen, saa tämän toisen jäsenvaltion viranomaiselta kyseiset tiedot. Saatavuusperiaatteen mukaan tietoja voidaan vaihtaa vain lakisääteisten tehtävien suorittamista varten.

Komissio on vuoden 2005 lopussa antanut neuvostolle ehdotuksen puitepäätöksestä, joka koskee tietojen saatavuusperiaatteen toteuttamista. Komission ehdotuksen käsittely on edennyt neuvoston työryhmässä hitaasti. Käytettävissä olevan tiedon perusteella on epätodennäköistä, että tietojen saatavuusperiaatteen käyttöönotto kyetään toteuttamaan asetetussa määräajassa eli vuoden 2008 alusta lukien. Tietojen saatavuusperiaatteen toteutuminen on riippuvainen kolmannen pilarin yhteisten tietosuojasäännösten vahvistamisesta ja niiden voimaantulosta. Viimeksi mainitun hankkeen valmistelu näyttää kangertelevan. Henkilötietojen suojan kannalta neuvotteluissa ei ole tapahtunut pelkästään myönteistä kehitystä (HaVL 54/2006 vp — U 48/2005 vp). Hallituksen esityksen mukaan on

arvioitavissa, että tietojen saatavuusperiaate tullaan unionissa toteuttamaan Prümin sopimuksen määräysten ja teknisten ratkaisujen mukaisesti.

Prümin sopimus on tehty seitsemän EU-jäsenvaltion kesken. Suomi ei ole osallistunut sopimuksen valmisteluun. Sopimusta ei ole valmisteltu unionin toimielimissä eikä siihen ole sovellettu perussopimusta tiiviimpää yhteistyötä koskevia määräyksiä. Tällaista valmistelutapaa voidaan arvostella. Joka tapauksessa tosiasia on, että Prümin sopimus on voimassa osassa allekirjoittajavaltioita ja että siitä on saatu jo tähän mennessä myönteisiä kokemuksia. Sopimuksen johdantokappaleessa allekirjoittajavaltiot ilmaisevat ottavansa edelläkävijän roolin tavoitteenaan eurooppalaisen yhteistyön edelleen kehittäminen.

EU:n nykyinen puheenjohtajavaltio Saksa on ottanut esille kysymyksen Prümin sopimuksen määräysten liittamisestä osaksi unionin sääntelyjärjestelmää. Saksan aloite on saanut laajaa periaatteellista tukea. Sopimuksen 47 artiklan mukaan sopimuksen sijasta sovelletaan Euroopan unionin lainsäädäntöä, jos unioni sellaista sopimuksen alalla hyväksyy. Sopimuksessa on siis jo itsessään varauduttu siihen, että se myöhemmin syrjäytyy. Valiokunta toteaa tältä osin aikataulukysymysten olevan avoinna sekä samalla viittaa esimerkinomaisesti niihin vaikeuksiin, jotka liittyvät saatavuusperiaatteen toteuttamiseen.

Valiokunta tähdentää, että Suomen liittymisen sopimukseen on integrointiprosessista huolimatta tärkeää myös sen vuoksi, että Suomi pääsee Prüm-valtiona täysimääräisesti vaikuttamaan sopimuksen soveltamiseen ja edelleen kehittämiseen. Suomi on Prümin sopimuksen allekirjoittajavaltioiden 5.12.2006 tekemän poliittisen julistuksen perusteella jo nyt mukana Prümin valtioiden kehittämisyhteistyössä. Täydet oikeudet Suomella on kuitenkin vasta, kun liittyminen on tapahtunut kansainvälisoikeudellisesti sitovana.

Prümin sopimus on osoittautumassa merkittäväksi edistysaskeleeksi EU:n oikeus- ja sisäasioiden kehityksessä. Sen avulla jäsenvaltiot voivat konkreettisella tavalla tiivistää käytännön tietojen vaihtoa ja yhteistyötä erityisesti va-

kavan rikollisuuden torjumiseksi. Sopimuksen avulla kyetään käytännössä toteuttamaan Haagin ohjelman mukaista saatavuusperiaatetta. Suomen näkökulmasta ei myöskään ole noussut esiin asiasisältöisiä epäkohtia, jotka puoltaisivat sitä, että Suomi tässä vaiheessa pidättäytyisi sopimukseen liittymisestä.

Prümin sopimus perustuu Suomen perustuslain ja ylipäätään oikeusjärjestyksen kannalta hyväksyttäviin vaatimuksiin ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittamisesta. Tässä yhteydessä voidaan mainita perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien kannalta, että kaikki sopijaosapuolet ovat Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimuksen sitomia. Hallintovaliokunta tähdentää sitä periaatetta, että Prümin sopimuksen määräyksiä tulkitaan ja sovelletaan perus- ja ihmisoikeusmyönteisellä tavalla konkreettisissa sopimuksen soveltamistilanteissa.

Kansainvälinen sopimus tulee Suomessa voimaan sopimuksessa mainituilla todistusvoimaisilla kielillä, tässä tapauksessa saksan, espanjan, ranskan ja hollannin kielellä. Hallituksen esitykseen sisältyvät sopimuksen suomen- ja ruotsinkieliset käännökset ovat eduskunnan hyväksymis- ja voimaansaattamispäätöksen kannalta oikeudellisesti merkityksettömiä.

Perustuslakivaliokunnan tavoin hallintovaliokunta katsoo, että käännösten oikeellisuus on erityisen tärkeää Prümin sopimuksen sisältäessä perusoikeusherkkiä määräyksiä. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota Prümin sopimuksen suomenkielisen käännöksen lukuisiin virheellisyyksiin ja epätarkkuuksiin. Käännös on tarkistettava vielä kauttaaltaan ennen sopimuksen julkaisemista Suomen sädöskokoelman sopimussarjassa.

Rikosten estämiseen ja selvittämiseen liittyvästä kansainvälisestä tietojen vaihdosta ja operatiivisesta yhteistyöstä eri valtioiden välillä määrätään tyypillisesti joko kahdenvälisissä sopimuksissa, joita Suomi on tehnyt yhteistyön kannalta tärkeiden valtioiden kanssa, tai monenvälisissä sopimuksissa. Hallituksen esityksen perusteluihin sisältyy esimerkinomaisia mainintoja monenvälisistä kansainvälisistä sopimuksis-

ta. Sopimusten muodostamaa verkostoa täydentää kansallinen lainsäädäntö. Myös Prümin sopimuksen kansallisessa voimaansaattamisessa on omaksuttu säädöspoliittinen ratkaisu, jossa varsinainen sopimus, voimaansaattamislaki ja muu kansallinen lainsäädäntö muodostavat kokonaisuuden. Hallintovaliokunta on saanut erikseen selvitystä Prümin sopimuksen sisällöllisistä suhteista voimassa oleviin eräisiin muihin kansainvälisiin sopimuksiin.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa Prümin sopimuksen hyväksymistä. Lisäksi valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä tästä mietinnöstä ilmenevin kannanotoin ja muutosehdotuksin.

DNA-tunnisteet, sormenjälkitiedot ja muut henkilötiedot (12—15 artiklat)

Prümin sopimuksen mukaan kukin sopimuspuoli perustaa kansallisen DNA-analyysitiedoston rikosten tutkimiseksi ja ylläpitää sitä. Tietojen kysely, käyttö ja muu käsittely tapahtuu kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jokainen sopimuspuoli nimeää tietojen etsintää ja vertailua varten kansallisen yhteyspisteen, jolle annetaan pääsy toisen sopimuspuolen DNA-tietojärjestelmän viitetietoihin rikosten tutkimista varten yksittäistapauksissa. Haku tapahtuu automaattisen hakurobotin avulla. Sopimuspuolilla on pääsy ainoastaan sellaisiin DNA-tietueisiin, joista ilmenee vain DNA-profiili ja viitenumero. Viitetiedot eivät saa sisältää kohdehenkilön välittömän tunnistamisen mahdollistavia tietoja. Viitetiedot, joita ei voida yhdistää kehenkään henkilöön, on oltava tunnistettavissa sellaisiksi. Vastaavalla tavalla toimitaan sormenjälkitietojen haun osalta. Mikäli löytyy tieto-osuma eli haettu tieto löytyy, tapahtuu varsinainen henkilötietojen pyytäminen sekä DNA-tietojen että sormenjälkitietojen osalta rikosoikeudellista yhteistyötä koskevien sopimusten ja säännösten mukaisesti. Asiantuntijakuulemisessa on pidetty omaksuttua kaksiportaista järjestelyä henkilö-

tietojen suojan kannalta esimerkillisenä ratkaisumallina.

Valiokunta korostaa, että sopimuksen 2—15 artiklat, jotka sisältävät määräyksiä DNA-tunnisteiden, sormenjälkitietojen, ajoneuvotietojen ja muiden henkilötietojen keräämisestä, käsitteilystä ja lähettämisestä eivät perusta poliisille tai muulle viranomaiselle itsenäistä toimivaltaa tällaisten tietojen käsittelemiseen, vaan toimivalta määräytyy kansallisen lainsäädännön mukaan. Esimerkiksi DNA-tunnisteiden määrittämisestä ja tallentamisesta säädetään pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 11 §:ssä ja 6 luvun 5 §:ssä. Sormenjälkitietojen keräämisestä, säilyttämisestä ja rekisteröinnistä on puolestaan säädetty pakkokeinolain 6 luvun 4 §:ssä.

Menettely tehostaa ja nopeuttaa rikostutkimintaa, kun oikeusapupyyntö osataan viitetietosuman perusteella lähettää suoraan oikealle valtiolle. Samalla kiinnijäämisriski kasvaa. Sopimuspuolten välillä tapahtuva rikosten torjuntaan ja selvittämiseen liittyvä tietojen vertailu on perusteltua EU:n piirissä toteutetun vapaan liikkuvuuden periaatteen vastapainona.

Valiokunta toteaa, että DNA-tietoja voidaan hyödyntää vain rikosten tutkimiseksi eli vasta siinä vaiheessa, kun rikos on jo tapahtunut. Sormenjälkitietoja sopimuspuolet voivat pyytää toisiltaan ja käyttää niitä rikosten tutkimisen lisäksi myös rikosten estämiseksi.

Valiokunta toteaa, että Prümin sopimuksen määräykset DNA-tietojen vaihdosta eivät tee eroa sen suhteen, onko henkilö rikoksesta epäilty vai esimerkiksi asianomistaja tai sivullinen. Varsinaista ongelmaa ei kuitenkaan synny, koska henkilötietojen luovuttaminen tapahtuu kansallisten säännösten ja rikosoikeudellista yhteistyötä koskevien sopimusten mukaisesti.

Ajoneuvorekisteritietoja voidaan Prümin sopimuksen nojalla käyttää paitsi rikosten estämiseksi ja selvittämiseksi, myös yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi. Ajoneuvorekisteritietojen kohdalla luodaan suora pääsy itse tietoihin.

Rikosten estämiseksi ja suurten tapahtumien, kuten suuret urheilutapahtumat ja Eurooppa-neuvoston kokoukset, järjestyksen ja turvalli-

suuden takaamiseksi sopimuspuolten tulee toimittaa toisilleen tietoja ja henkilötietoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämä velvoite koskee sekä pyynnöstä tapahtuvaa että omaaloitteista tietojen luovuttamista (13—14 artikla). Tässä yhteydessä on syytä todeta, että Schengenin yleissopimuksen 46 artiklassa määrätään omaaloitteisesta tietojen vaihdosta sellaisissa tilanteissa, joissa sopimuspuoli voi katsoa tiedoilla olevan vastaanottajalle tärkeää merkitystä rikostorjunnan tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta. Saadun selvityksen mukaan Prümin sopimuksen 13 ja 14 artiklat ovat tältä osin päällekkäisiä jo olemassa olevan sääntelyn kanssa. Prümin sopimuksen merkitys tässä kohden on lähinnä korostaa tietojen antamisvelvollisuutta suurten tapahtumien yhteydessä.

Tietojen lähettäminen terrorismirikosten torjumiseksi (16 artikla)

Sopimuspuolet voivat 16 artiklan nojalla lähettää muiden sopimuspuolten kansallisille yhteyspisteille terrorismirikosten torjumiseksi kansallista lainsäädäntöä noudattaen yksittäistapauksessa myös ilman pyyntöä henkilötietoja ja muita tietoja, jos tiettyjen käytettävissä olevien tietojen perusteella on syytä olettaa, että asianomaiset henkilöt tulevat syöllistymään terrorismirikoksiin. Näillä rikoksilla tarkoitetaan sellaisia rikoksia, joista säädetään Euroopan unionin neuvostossa 13 päivänä kesäkuuta 2002 hyväksytyn terrorismin torjuntaa koskevan puitepäätöksen 1—3 artiklassa.

Hallintovaliokunta toteaa, että tietojen lähettäminen on sidottu väljään "syytä olettaa" edellytykseen tietojen kohteena olevan henkilön tulevasta rikollisesta toiminnasta. Olennaista kuitenkin on, että määräystä sovelletaan kansallista lainsäädäntöä noudattaen. Suomessa tämä tarkoittaa lähinnä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) 37 §:ää, jonka mukaisia tietojen luovuttamisen edellytyksiä ei esityksessä ehdoteta väljennettäväksi.

Sopimuksen 16 artiklan kattamien tietojen osalta hallintovaliokunta painottaa perustuslakivaliokunnan tavoin, että muihin kuin todennetta-

viin tosiasioihin perustuvien tietojen rekisteröinti ja edelleen luovuttaminen saattavat muodostua rekisteröidyn yksityiselämän suojan ja oikeusturvan kannalta ongelmallisiksi. Tällaisten tietojen virheettömyyteen ja luotettavuuteen kohdistuu siksi erityisiä vaatimuksia. Tähän on syytä kiinnittää huomiota päätettäessä yksittäistapauksessa tietojen lähettämisestä. Hallintovaliokunta viittaa lisäksi siihen, että tietoja luovuttava viranomainen voi 16 artiklan 4 kohdan nojalla määritellä ehdot, joiden mukaan vastaanotettava viranomainen voi käyttää tietoja.

Lennon turvahenkilöt (17 ja 18 artikla)

Jokainen sopimuspuoli päättää 17 artiklan mukaan itsenäisesti kansallisen lentoturvallisuuspolitiikkansa perusteella lennon turvahenkilöiden käyttämisestä maassaan rekisteriöidyissä ilma-aluksissa. Näiden lennon turvahenkilöiden käytössä noudatetaan 7 päivänä joulukuuta 1944 tehtyä Chigagon kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimusta ja sen liitteitä sekä muita alan kansainvälisoikeudellisia sopimuksia ja sääntöjä. Lennon turvahenkilöt ovat poliisivirkamiehiä tai vastaavan koulutuksen saaneita valtioravastuksessa olevia henkilöitä, joiden tehtävänä on ylläpitää ilma-aluksien turvallisuutta. Turvahenkilön käytöstä on ilmoitettava hyvissä ajoin kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle.

Sopimuksen 18 artiklan perusteella Suomi myöntää pyynnöstä toisen sopimuspuolen turvahenkilölle luvan kantaa asetta lennoilla Suomeen ja Suomesta. Aseita ja ampumatarvikkeita kantava lennon turvahenkilö saa kuitenkin poistua koneesta ainoastaan suomalaisen viranomaisen seurassa, ja tarvikkeet varastoidaan välittömästi Suomen viranomaisen määrittämään valvottuun luovutuspaikkaan. Lennon turvahenkilöitä ei hallituksen esityksen perustelujen mukaan ole tarkoitus ottaa käyttöön suomalaisissa ilma-aluksissa. Valiokunnan käsityksen mukaan tätä voidaan pitää etenkin matkustajaturvallisuuden realiteettien kannalta perusteltuna ratkaisuna.

Voimaansaattamislain 2 §:stä ilmenee, että Prümin sopimuksen 17 ja 18 artiklan nojalla Suomen alueella toimivalle lennon turvahenki-

lölle voidaan antaa oikeus kantaa ilma-aluksessa ja lentoasemalla ampuma-aseita ja muita voimankäyttövälineitä. Päätöksen oikeudesta kantaa ampuma-asetta tai muuta voimankäyttövälinettä tekee poliisi.

Avustaminen palauttamistoimenpiteissä (23 artikla)

Prümin sopimuksen 23 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että sopimuspuolet avustavat toisiaan maahanmuuttajien palauttamistoimenpiteissä ottaen huomioon artiklassa mainitun neuvoston päätöksen ja neuvoston direktiivin. Sopimuspuolet tiedottavat ajoissa suunnitelluista palauttamisista ja tarjoavat, sikäli kuin mahdollista, toisille sopimuspuolille mahdollisuuden osallistua niihin.

Sopimuspuoli saa 23 artiklan 2 kohdan mukaan kuljettaa palautettavia henkilöitä toisen sopimuspuolen alueen kautta, jos se on tarpeellista.

Ulkomaalaislakiin on hallituksen esityksessä ehdotettu lisättäväksi 23 artiklaa koskeva pykälä. Lakiehdotus on muotoiltu siten, että luvan toisen valtion viranomaiselle toteuttaa kauttakulkutoimenpide antaisi poliisi- tai rajavartiolaitos. Poliisi- tai rajavartiolaitos myös pääsääntöisesti vastaisi kauttakulun toteuttamisesta ja antaisi toisen valtion viranomaisille mahdollisuuden osallistua siihen. Vain poikkeuksellisissa tilanteissa toisen valtion virkamiehille voitaisiin antaa lupa toteuttaa kauttakulkutoimenpide itsenäisesti. Lakiehdotuksessa myös määritellään vieraan valtion viranomaiselle annettava toimivalta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että lakiehdotuksesta ja sen perusteluista käy selkeästi ilmi se, mistä kauttakulussa on kysymys, ja ne viranomaiset, jotka Suomessa voivat antaa toisen valtion viranomaisille luvan kauttakulkuun. Lisäksi on tarpeen säännellä toisen valtion viranomaisen toimivaltuudet kauttakulkutilanteessa. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa 7. lakiehdotuksen muuttamista.

Toimenpiteet välittömän vaaran uhatessa (25 artikla)

Sopimuspuolen virkamiehet voivat kiireellisessä tilanteessa ilman toisen sopimuspuolen enakkosuostumusta ylittää yhteisen rajan suorittaakseen toisen sopimuspuolen rajan läheisyydessä isäntävaltion kansallisen lainsäädännön mukaisia väliaikaisia toimenpiteitä, joita tarvitaan torjumaan välitön vaara hengelle tai terveydelle.

Rajan ylittämisestä on välittömästi ilmoitettava isäntävaltiolle. Toimenpiteet on keskeytettävä, kun isäntävaltio on ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin vaaran torjumiseksi.

Artiklan soveltamista sääntelee tarkemmin voimaansaattamislain 4 §. Toisen valtion toimivaltaisella virkamiehellä on pykälän nojalla oikeus käyttää sellaisia poliisilain (493/1995) 2 luvussa säädettyjä valtuuksia, joiden kiireellinen käyttäminen on välttämätöntä henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että suomalainen toimivaltainen virkamies ei voi välittömästi käyttää valtuuksia.

Virka-aseiden ja varusteiden käyttö (28 artikla)

Prümin sopimuksen 28 artiklasta ilmenee, että sopimuspuolen virkamiehet, jotka oleskelevat yhteisen operaation puitteissa toisen sopimuspuolen alueella, voivat käyttää siellä kansallista virkapukuaan. He voivat pitää hallussaan lähtövaltion kansallisen lainsäädännön mukaisia virka-aseita, ammuksia ja muita tarvittavia varusteita. Jokainen sopimuspuoli voi kieltää lähtövaltion virkamiehiltä tiettyjen virka-aseiden, ammusten ja muiden tarvittavien varusteiden mukana pitämisen.

Artiklan 2 kohta koskee virka-aseiden ja varusteiden käyttöedellytyksiä. Siinä ei ole nimenomaisesti rajoitettu käyttöä yhteisiin operaatioihin. Sanottu tarkoitus käy kuitenkin ilmi sopimuksen sääntely-yhteydestä. Lisäksi voimaansaattamislain 3 §:n 2 momentissa aseiden käyttö on Suomessa selkeästi rajattu yhteiseen operaatioon.

Sopimuspuolen virkamies saisi sopimuksen 28 artiklan 2 kohdan mukaan käyttää virka-aset-

ta, ammuksia ja varusteita "vain oikeutetussa itsensä tai toisen puolustamisessa". Toimivaltuuden näin määritelty edellytykset eivät vastaa saksankielistä, täsmällisempää määrittelyä, joka rajoittaa käytön itsepuolustukseen ja hätävarjeluuun. Toimivallan käyttöön sovellettavan voimaansaattamislain 3 §:n 2 momentissa voimankäyttövälineen käyttövaltuus on joka tapauksessa asianmukaisesti rajoitettu hätävarjelutilanteeseen ja Suomen poliisimiehen toimivaltansa puitteissa antamaan yksittäistapaukselliseen valtuutukseen.

Tietosuoja

Sopimuksen mukaan henkilötietojen käsittelyssä tulee taata vähintään Euroopan neuvoston vuoden 1981 yleissopimuksen ja siihen liittyvän vuoden 2001 lisäpöytäkirjan mukainen tietosuojan taso ja ottaa huomioon myös vuoden 1987 suositus henkilötietojen käsittelystä poliisialalla. Lisäksi sopimuspuolet ovat Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen velvoittamia.

Hallintovaliokunta korostaa, että mainitut sopimus ja perusoikeuskirja muodostavat tietosuojan vähimmäistakeet Prümin sopimuksen piiriin kuuluvassa yhteistyössä. Kansallisesti merkityksellinen on lisäksi perustuslain 10 §:n 1 momentin sääntely.

Ellei Suomen kansallinen lainsäädäntö salli joidenkin henkilötietojen keräämistä tai muuta käsittelyä viranomaisen toimesta, niitä ei voida myöskään Prümin sopimuksen perusteella käsitellä.

Oikeusturvanäkökohtia (40 artikla)

Kansallisen viranomaisen toimivallan käyttöä nimenomaisesti koskevia oikeusturvasäännöksiä sisältyy lähinnä tietosuojamääräysten soveltamista koskevaan 40 artiklaan. Artiklan saksankielinen sanamuoto edellyttää oikeutta saattaa oikeusturvan epäiltyä loukkausta koskeva asia riippumattoman tuomioistuimen ja riippumattoman valvontaviranomaisen käsiteltäväksi. Sen sijaan 40 artiklan 1 kohdan suomenkielisessä käännöksessä ei riittävästi tuoda esiin tuomio-

istuinkontrollin ja tehokkaan oikeusturvakeinon merkitystä.

Saksankielinen sopimusteksti edellyttää oikeutta saattaa asia tehokkaalla valituksella käsiteltäväksi ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan tarkoittamassa riippumattomassa ja puolueettomassa, lakiin perustuvassa tuomioistuimessa sekä Prümin sopimuksen 40 artiklassa mainitun direktiivin 28 artiklan tarkoittamassa riippumattomassa valvontaviranomaisessa. Samoin alkuperäinen teksti edellyttää, että asianosaiselle annetaan mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa käsiteltäväksi vahingonkorvausta tai muuta korvausta koskeva vaatimus. Etenkin perustuslain 21 §:n vaatimukset huomioon ottaen ja koska kysymys on perusoikeuksiin kohdistuvasta viranomaisen toimivallasta, on tärkeää, että oikeus saattaa 40 artiklan 1 kohdassa mainitut asiat tuomioistuimen käsiteltäväksi ilmaistaan selkeästi myös suomenkielisessä sopimustekstissä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasavallan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä sopimuksen soveltamisesta

2 §. Lennon turvahenkilö. Voimaansaattamislain 2 §:n mukaan Prümin sopimuksen 17 ja 18 artiklan nojalla Suomen alueella toimivalle lennon turvahenkilölle voidaan antaa oikeus kantaa ilma-aluksessa ja lentoasemalla ampumaseita ja muita voimankäyttövälineitä. Päätöksen oikeudesta kantaa ampuma-asetta tai muuta voimankäyttövälinettä tekee poliisi.

Lakivaliokunta kiinnittää lausunnossaan hallintovaliokunnan huomiota siihen, että säännöksen sanamuodon mukaan lennon turvahenkilön

oikeus aseiden kantamiseen vaikuttaa laajemmalla kuin sopimuksen 18 artiklassa edellytetään. Lisäksi ehdotetun pykälän perusteluista ei ilmene, miksi lupa aseiden kantamiselle olisi tarpeen myöntää koko lentoaseman alueelle. Toisaalta myöskään ilmaus "ilma-alueessa" ei aivan täsmällisesti viittaa siihen, että kyse on vain siitä ilma-alueesta, johon kyseinen turvahenkilö on asetettu.

Hallintovaliokunta toteaa 18 artiklasta ilmenevän, ettei lennon turvahenkilö saa viedä virkaseita ja ammuksia muualle kuin lentoaseman turva-alueelle, jolle ei ole yleistä pääsyä. Ilma-alueesta poistuminenkin ja oleskelu lentoaseman turva-alueilla on sallittu vain toimivaltaisen kansallisen viranomaisen seurassa. Virkaseet ja ammukset on varastoitava välittömästi ilma-alueesta poistumisen jälkeen saattajan paikalla ollessa turvallisesti toimivaltaisen kansallisen viranomaisen määräämään valvottuun paikkaan.

Lisäksi valiokunta toteaa, että voimaansaattamislain 2 §:ssä on käytetty ilmaislain (1242/2005) siviili-ilmailun turvaamista koskevan 11 luvun peruskäsitettä "lentoasema". Tämä voimaansaattamislain käsite on luettava yhdessä sopimustekstin kanssa, jolloin sopimusteksti rajaa käsitteen sisältöä. Ilmaisun "ilma-alue" hallintovaliokunta katsoo itsestään selvästi tarkoittavan sitä ilma-aluetta, johon turvahenkilö on asetettu. Ilma-alueesta poistuminen ja lentoasemalla oleskelun tapahtuminen kansallisen viranomaisen edustajan seurassa sekä aseiden varastoiminen ilma-alueesta poistumisen jälkeen saa sisältyänsä suoraan Prümin sopimuksen määräyksistä, jotka saatetaan nyt lakina voimaan. Muutoinkaan ei ole ilmennyt syytä muuttaa voimaansaattamislain 2 §:ää.

3 §. Toisen valtion virkamiehen osallistuminen yhteiseen operaatioon Suomessa. Pykälän sisältämillä säännöksillä on tarkoitus panna täytäntöön Prümin sopimuksen 24 artiklan määräykset toisen sopimusvaltion alueella toimeenpantavista yhteisistä operaatioista ja siitä toimivallasta, jota toisen valtion virkamiehet saavat niiden yhteydessä käyttää.

Lakiehdotuksen 1 momentin mukaan yhteiseen operaatioon osallistuvalla toimivaltaisella virkamiehellä on Suomen alueella oikeus suomalaisen poliisimiehen ohjeiden mukaisesti käyttää sellaisia poliisimiehelle kuuluvia valtuuksia, jotka poliisimies toimivaltansa rajoissa osoittaa. Toisen valtion virkamiehellä on oikeus suomalaisen poliisimiehen ohjauksessa sellaisten voimakeinojen käyttöön, joihin poliisimies toimivaltansa nojalla hänet valtuuttaa. Sallitun toiminnan rajat määräytyvät siis viime kädessä yksittäisen poliisimiehen toimivaltansa puitteissa tekemän päätöksen perusteella.

Lakivaliokunnan näkemyksen mukaan säännöksen soveltamisalaa tulisi pyrkiä rajaamaan esimerkiksi sitomalla toisen valtion virkamiehen käytettävissä olevat valtuudet siihen, mikä yhteisen operaation suorittamiseksi kulloinkin välttämättä on tarpeen. Lisäksi lakivaliokunnan mielestä olisi syytä harkita, olisiko nimenomaan voimakeinojen käyttöoikeuden edellytykseksi 4 §:ssä säädettävien tavoin asetettava lisäksi se, että suomalainen toimivaltainen virkamies ei voi tarvittavia voimakeinoja välittömästi käyttää.

Hallintovaliokunta katsoo, ettei ole syytä muuttaa lakiehdotusta, ja puoltaa 3 §:n 1 momentin hyväksymistä hallituksen esityksen mukaisessa muodossa. Valtuuksien asianmukaisuus seuraa yleisesti poliisilain 2 §:n 2 momentista (poliisitoiminnan yleiset periaatteet) ja voimakeinojen käytön osalta erityisesti poliisilain 27 §:n 1 momentista (oikeus käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina). Mahdollisessa voimakeinojen käyttötilanteessa niitä on käyttämässä vieraan valtion tällaisiin tehtäviin koulutettu virkamies. Lisäksi voimakeinojen käyttäminen tapahtuu suomalaisen virkamiehen ohjauksessa. Hallintovaliokunta huomauttaa, että voimaansaattamislain 3 §:ssä on kysymys toimivaltuuksien käytöstä suomalaisen poliisimiehen ohjeiden mukaisesti tai ohjauksessa. Lain 4 § koskee toisen valtion virkamiehen toimivaltuutta käyttää itsestään toimivaltuuksia.

Voimaansaattamislain 3 §:n 2 momentin nojalla toisen valtion yhteiseen operaatioon osallistuvalla virkamiehelle voidaan antaa oikeus

kantaa Suomen alueella ampuma-aseita ja muita voimankäyttövälineitä. Päätöksen oikeudesta kantaa ampuma-asetta tai muuta voimankäyttövälinettä tekee päällystään kuuluva poliisimies. Voimankäyttövälinettä on oikeus käyttää vain rikoslain (39/1889) 4 luvun 4 §:n mukaisessa hätävarjelutilanteessa ja tilanteessa, jossa poliisimies toimivaltansa nojalla yksittäistapauksessa valtuuttaa toisen valtion toimivaltaisen virkamiehen voimankäyttövälineen käyttämiseen.

Hallintovaliokunta viittaa lakivaliokunnan lausunnossa esitettyyn 3 §:n 2 momenttia koskevaan arvosteluun sekä katsoo samalla sopimuksen voimaansaattamislain 3 §:n 2 momentissa voimankäyttövälineen käyttöoikeuden tulleen rajatuksi asianmukaisesti rikoslain mukaiseen hätävarjelutilanteeseen ja tilanteeseen, jossa poliisimies toimivaltansa nojalla yksittäistapauksessa valtuuttaa toisen valtion virkamiehen voimankäyttövälineen käyttämiseen. Valiokunta puoltaa myös lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin hyväksymistä muuttamattomana.

4 §. Välittömässä vaaratilanteessa toimiva toisen valtion virkamies. Voimaansaattamislain 4 §:stä ilmenee, että sopimuksen 25 artiklan nojalla välittömässä vaaratilanteessa Suomen alueella rajan läheisyydessä toimivalla toisen valtion toimivaltaisella virkamiehellä on oikeus käyttää sellaisia poliisilain 2 luvussa säädettyjä valtuuksia, joiden kiireellinen käyttäminen on välttämätöntä henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että suomalainen toimivaltainen virkamies ei välittömästi voi käyttää valtuuksia.

Lakivaliokunta kiinnittää hallintovaliokunnan huomiota siihen, että pykälätekstistä puuttuu vaatimus vaaran välittömyydestä.

Pykäläehdotuksen alussa viitataan nimenomaisesti sopimuksen 25 artiklassa tarkoitettuun välittömään vaaratilanteeseen. Hallintovaliokunta katsoo saman virkkeen myöhemmän maininnan uhkaavasta vaarasta tarkoittavan luonnollisesti samaa vaaraa.

7 §. Voimaantulo. Voimaansaattamislakiehdotuksen 7 §:n mukaan lain voimaantulosta sääde-

tään tasavallan presidentin asetuksella. Perustuslakivaliokunta on katsonut perustuslakiesityksestä antamassaan mietinnössä, että perustuslain 93 §:n 2 momentin ilmaisu "Euroopan unionissa tehtävistä päätöksistä" kattaa myös unionin toimivaltaan muodollisesti kuulumattomat, mutta unioniasioihin sisällöltään ja vaikutuksiltaan rinnastettavat asiat, jollaisista silloisia Schengenin sopimuksia voitiin pitää esimerkkeinä (PeVM 10/1998 vp). Tällaisten päätösten yhteydessä lain voimaantulosta säädetään perustuslain 93 §:n 2 momentin takia valtioneuvoston asetuksella (PeVL 49/2001 vp).

Prümin sopimusta ei ole tehty unionin rakenteissa, mutta sillä on tuolloisten Schengenin sopimusten tapaan kiinteä yhteys unionin puitteissa tehtävään yhteistyöhön. Sopimuksessa on perustuslakivaliokunnan mielestä kysymys sellaisesta unionin asioihin sisällöltään ja vaikutuksiltaan rinnastettavasta asiasta, joka kuuluu perustuslain 93 §:n 2 momentin mukaisesti valtioneuvoston toimivaltaan. Tämän vuoksi voimaansaattamislakiehdotuksen 7 §:ää on perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan muutettava niin, että lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Sama koskee esityksen kaikkien muiden lakiehdotusten voimaantulosäännöksiä. Nämä muutokset ovat edellytyksiä sille, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

2.—4. lakiehdotus

Valiokunta ehdottaa 1. lakiehdotuksen 7 §:n perusteluissa lausuttuun viitaten 2.—4. lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen muuttamista.

5. Laki ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

17 §. Salassapidettävät tiedot ja niiden luovuttaminen. Sääntelyehdotuksen tarkoituksena on panna täytäntöön Prümin sopimuksen 12 artikla, jonka mukaan rikosten torjumiseksi ja tutkimiseksi sekä tuomioistuinten ja syyttäjien toimivaltaan kuuluviin muihin rikoksiin liittyen sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitä-

miseksi sopimuspuolet antavat muiden sopimuspuolten kansallisille yhteyspisteille pääsyn kansallisiin ajoneuvorekistereihin ja antavat niille oikeuden tehdä yksittäistapauksissa automaattisia hakuja. Automaattisia hakuja voidaan tehdä 12 artiklan mukaan omistajaa tai haltijaa koskevista tiedoista ja ajoneuvoa koskevista tiedoista. Haku voidaan suorittaa ainoastaan täydellistä ajoneuvon tunnistusnumeroa tai täydellistä rekisteritunnusta käyttäen. Haku voidaan tehdä vain haun suorittavan sopimuspuolen kansallista lainsäädäntöä noudattaen. Mainittujen tietojen välittämiseksi jokainen sopimuspuoli nimittää kansallisen yhteyspisteen tulevia hakuja varten. Kansallisen yhteyspisteen toimivaltuudet määräytyvät sitä koskevan voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaan.

Lakivaliokunnan mielestä hallintovaliokunnan on syytä vielä selvittää, edellyttääkö sopimuksen täytäntöönpano lakiehdotukseen sisältyvän laajuista tietojen luovuttamista. Lisäksi lakivaliokunta kiinnittää hallintovaliokunnan huomiota siihen, että ehdotettua lain muutosta ei ole rajattu vain Prümin sopimuspuoliin, vaan uuden säännöksen perusteella salassapidettäviä tietoja voitaisiin luovuttaa kaikkien Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden lainvalvontaviranomaisille.

Saadun selvityksen mukaan hallituksen esityksen valmistelussa on haluttu varmistaa Prümin sopimuksen 12 artiklassa säädettyyn tarkoitukseen tarpeellisten tietojen saanti siinäkin tapauksessa, että jokin tarvittava tieto tulkittaisiin salassa pidettäväksi. Tämän vuoksi on tehty ehdotus 17 §:n 2 momentin täydentämisestä. Kysymys ei ole erityisen arkaluonteisista tiedoista, ja mainittuja tietoja voidaan jo nykyisellään luovuttaa 17 §:n 2 momentin 11 kohdan nojalla toisen ETA-valtion ajoneuvojen tai ajokorttien rekisteröintiä hoitavalle tai niihin liittyviä valvontatehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Sääntelyn selkeydenkin vuoksi säännös on haluttu saattaa samalla kertaa kaikki ETA-valtiot kattaviksi. On huomattava, että ehdotetun säännöksen soveltamisalaa on joka tapauksessa rajattu viittauksella Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea

sitovista kansainvälisistä sopimuksista johtuviin velvoitteisiin.

Hallintovaliokunta ehdottaa lakiehdotuksen 17 §:n hyväksymistä hallituksen esityksen mukaisessa muodossa ottaen kuitenkin huomioon hallituksen esitykseen HE 149/2006 vp sisältyvän lakiehdotuksen esillä olevan lain 17 §:n 2 momentin muuttamisesta (LiVM 33/2006 vp).

Voimaantulosäännös. Valiokunta ehdottaa 1. lakiehdotuksen 7 §:ää vastaavasti 5. lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen muuttamista.

6. Laki rikoslain 16 luvun 20 §:n ja 40 luvun 12 §:n muuttamisesta

Prümin sopimuksen 31 artiklan mukaan sopimuksen perusteella toisen sopimuspuolen alueella toimivat virkamiehet rinnastetaan tekemiensä rikosten tai heihin kohdistuvien rikosten suhteen kyseisen sopimuspuolen virkamiehiin. Tämän sopimusmääräyksen täytäntöönpanemiseksi lakiehdotuksessa ehdotetaan muutettaviksi viranomaisia vastaan kodistuvia rikoksia koskevan rikoslain 16 luvun sekä virkarikoksia koskevan rikoslain 40 luvun soveltamisalasäännöksiä. Säännöksiin ehdotetaan lisättäväksi maininnat yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistehtävistä samoin kuin rikosten ennaltaestämistehtävistä. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan tällä tavoin tulee toteutetuksi lennon turvahenkilöiden, maasta poistamisen toteuttavien henkilöiden sekä yhteiseen operaatioon osallistuvien ja välittömässä vaaratilanteessa toimivien toisen sopimuspuolen virkamiesten rikosoikeudellinen suoja ja virkavastuu.

Lakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että ehdotetut säännökset eivät ole keskenään täysin samanlaiset. Tämä johtuu siitä, että 16 luvun 20 §:n 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta myös valvontatehtävissä toimivista ulkomaisista virkamiehistä. Lakivaliokunnan mielestä tällainen lisäys on tarpeeton, eikä se myöskään vastaa hallituksen esityksen perusteluissa ilmaistua tarkoitusta. Saman momentin lopussa rikosten esitutkintatehtävät ovat lisäksi erheellisesti muuttuneet rikosten selvittämistehtäviksi.

Hallintovaliokunta pitää lakivaliokunnan huomautusta asianmukaisena ja ehdottaa rikoslain 16 luvun 20 §:n 2 momentista poistettavaksi maininnan valvontatehtävissä toimivista ulkomaisista virkamiehistä ja oikaisee momentin lopussa olevaa sanontaa.

Voimaantulosäännös. Valiokunta ehdottaa 1. lakiehdotuksen 7 §:ää vastaavasti 6. lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen muuttamista.

7. Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

152 a §. Maasta poistamisen toteuttaminen Suomen alueen kautta (Uusi). Yleisperusteluissa lausuttuun viitaten valiokunta ehdottaa, että pykälässä säädetään Suomen alueen kautta toteuttavassa maasta poistamisen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Uusi 152 a § korvaa hallituksen esityksen 151 a §:n, jonka valiokunta ehdottaa poistettavaksi. Pykälän sijoittaminen 9 luvun viimeiseksi pykäläksi selkeyttää sääntelyä. Pykälässä on kysymys tilanteesta, jossa toinen valtio on antanut päätöksen alueellaan oleskelevan henkilön maasta poistamisesta ja tämä maasta poistaminen pannaan täytäntöön Suomen alueen kautta. Säännöksillä saatetaan kansallisesti voimaan Prümin sopimuksen 23 artiklan avustamista palauttamistoimenpiteissä koskevat määräykset. Lisäksi niillä täydennetään avunantoa kauttakulutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä koskevan direktiivin (2003/110/EY, EYVL L 321/26 6.12.2003) implementointia ja tarkennetaan menettelyä, jota noudatetaan toisen valtion pyytäessä kauttakulkua EY:n takaisinottosopimuksen, Suomen tekemän kahdenvälisen takaisinottosopimuksen tai muun Suomea sitovan velvoitteen nojalla.

Pykälän ensimmäisen momentin mukaan toisen valtion viranomaisille voidaan antaa lupa toteuttaa maasta poistaminen Suomen alueen kautta. Prümin sopimuksen 23 artiklan 2 kohdan mukaan sopimusvaltio voi tarvittaessa poistaa maasta poistamispäätöksen saaneen henkilön toisen sopimusvaltion alueen kautta. Sopimuskohdan mukaan kauttakulkulupa on siten myön-

nettävä toisen sopimusvaltion sitä pyytäessä. Kauttakulkua koskevan pyynnön perustuessa Suomea velvoittavaan takaisinottosopimukseen noudatetaan kauttakulkuluvan myöntämisessä kyseisen sopimuksen määräyksiä. Kauttakulkua koskevan pyynnön perustuessa muuhun Suomea sitovaan velvoitteeseen, esimerkiksi neuvoston direktiiviin 2003/110/EY lentoteitse tapahtuvasta kauttakulkusta, noudatetaan siinä määriteltyjä luvan myöntämistä koskevia säännöksiä.

Luvan kauttakulkutoimenpiteeseen antaa poliisi tai rajatarkastusviranomainen. Prümin sopimuksen voimaansaattamislain 7 §:n nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, mikä poliisi- tai rajavartiolaitos antaa sopimuksen mukaisissa tilanteissa luvan toteuttaa maasta poistaminen Suomen alueen kautta ja mitä tahoja tuon poliisi- tai rajavartiolaitoksen on tiedotettava päätöksestään. Samaa valtioneuvoston asetusta sovellettaisiin myös silloin, kun kauttakulkua pyydetään Suomea sitovan takaisinottosopimuksen tai muun velvoitteen nojalla. Kauttakulkua koskevassa luvassa olisi yksilöitävä kauttakulun toteuttamisesta vastaava viranomainen ja määrättävä toisen valtion viranomaisen toimivaltuuksista voimakeinot mukaan lukien.

Pykälän toisen momentin mukaan pääsääntönä on, että Suomessa kauttakulun toteuttamisesta vastaa poliisi- tai rajatarkastusviranomainen. Tällöin toisen valtion viranomaiset voivat osallistua kauttakulkuun. Toisen valtion virkamiesten itsenäisesti toteuttama maasta poistaminen Suomen alueen kautta on mahdollista poikkeustapauksissa. Kyseeseen tulee ainoastaan tilanne, jossa poliisi- tai rajavirtioviranomainen ei ilman kohtuutonta viivästystä pysty vastaamaan kauttakulun toteuttamisesta.

Pykälän kolmannessa momentissa säädetään toisen valtion viranomaisten toimivaltuuksista silloin, kun he osallistuvat Suomen viranomaisten käytännössä toteuttamaan kauttakulkutoimenpiteeseen. Maasta poistamiseen osallistuville toisen valtion virkamiehille voitaisiin tällöin antaa samanlaiset valtuudet kuin poliisimiestä avustavalle henkilölle (poliisilaki 27 §:n 3 mo-

mentti ja 46 §) tai rajavartiomiestä avustavalle henkilölle (rajavartiolaki 35 §:n 2 momentti).

Pykälän neljännessä momentissa säädetään toisen valtion viranomaisten toimivallasta heidän toteuttaessaan kauttakulun itsenäisesti. Näissä tilanteissa toisen valtion viranomaisille annetaan oikeus antaa maasta poistettavaa henkilöä velvoittavia, tarpeellisia käskyjä ja kieltoja. Poliisi- tai rajatarkastusviranomainen voi momentin nojalla antaa voimankäyttövaltuuden maasta poistamisen Suomen alueen kautta itsenäisesti toteuttaville toisen valtion toimivaltaisille virkamiehille. Itsenäisesti toimivilla toisen valtion virkamiehillä olisi vartijan valtuuksia muistuttavat oikeudet. Voimankäyttövaltuudet ehdotetaan muotoiltavaksi poliisilain 27 §:n ja rajavartiolain 35 §:n sekä vankeuslain 18 luvun 6 §:n, tutkintavankeuslain 13 luvun 6 §:n ja poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 15 luvun 2 §:n pohjalta rajoittaen ne kuitenkin maasta poistamisen yhteydessä todennäköisimmin esiintyviin tilanteisiin. Näitä tilanteita ovat pakenemisen estäminen, vastarinnan murtaminen sekä välittömästi uhkaavan rikoksen tai muun vaarallisen teon tai tapahtuman estäminen. Momentissa painotetaan, että käytettävien voimakeinojen on oltava tarpeellisia ja olosuhteisiin nähden puolustettavia. Puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys, vastarinnan vaarallisuus, käytettävissä olevat voimavarat sekä muut tilanteen kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat. Tämän lisäksi vieraan valtion virkamiehen voimakeinojen käytön edellytyksenä olisi, että suomalainen toimivaltainen virkamies ei voisi välittömästi voimakeinoja käyttää. Kauttakulun itsenäisesti toteuttavilla toisen valtion virkamie-

hillä ei olisi oikeutta kantaa Suomen alueella ampuma-aseita.

Voimaantulosäännös. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Säätämisjärjestys

Lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä, koska hallintovaliokunta on ottanut asianmukaisesti huomioon perustuslakivaliokunnan tekemän lakiehdotusten voimaantulosäännöksiä koskevan valtiosääntöoikeudellisen huomautuksen.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan Prümin sopimus ei koske perustuslakia sen 94 ja 95 §:n merkityksessä. Sopimuksen hyväksymisestä voidaan siksi päättää äänten enemmistöllä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Prümissä 27 päivänä toukokuuta 2005 Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasavallan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen ja

että 1.—7. lakiehdotus hyväksytään muutettuina seuraavasti:

1.

Laki

Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alankomaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasavallan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä sopimuksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—6 §
(Kuten HE)

7 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään *valtioneuvoston* asetuksella.

2.

Laki

ampuma-asetlain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 9 päivänä tammikuuta 1998 annetun ampuma-asetlain (1/1998) 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001, 151/2004 ja 428/2004, uusi 3 momentti seuraavasti:

17 §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan *valtioneuvoston* asetuksella säädettävänä ajankohtana.

3.

Laki

poliisilain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 53 §:n 2 momentti seuraavasti:

53 §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan *valtioneuvoston* asetuksella säädettävänä ajankohtana.

4.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 29 §:n 8 kohta ja
lisätään 29 §:ään uusi 9 kohta ja lakiin uusi 41 a § seuraavasti:

29 ja 41 a §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan *valtioneuvoston* asetuksella säädettävänä ajankohtana.

5.

Laki

ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoliikennerekisteristä 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (541/2003) 17 §:n 2 momentin 12 kohta, sellaisena kun se on laissa 588/2005, ja
lisätään 17 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 403/2005 ja mainitussa laissa 588/2005, uusi 13 ja 14 kohta sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti seuraavasti:

17 §
Salassa pidettävät tiedot ja niiden luovuttaminen

Rekisteriin talletetun salassa pidettävän tiedon saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa:

(12 kohta kuten HE)
13) *kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetussa laissa tarkoitetulle palvelun tuottajalle valokuvan ja nimikirjoitusnäytteen kuljettajan ammattipätevyyskorttien käsittelyä varten; (Uusi 13 kohta)*
(14 kohta kuten HE:n 13 kohta)

(4 mom. kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan *valtioneuvoston* asetuksella säädettävänä ajankohtana.

6.

Laki**rikoslain 16 luvun 20 §:n ja 40 luvun 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 16 luvun 20 §:n 1 ja 2 momentti sekä 40 luvun 12 §:n 3 momentti, *sellaisina kuin ne ovat laissa 604/2002*, seuraavasti:

16 luku

Rikoksista viranomaisia vastaan

20 §

Soveltamisalasäännökset

(1 mom. kuten HE)

Sovellettaessa tämän luvun 9 §:ää virkamieheen rinnastetaan 40 luvun 11 §:ssä tarkoitettu julkista luottamustehtävää hoitava henkilö, sellainen ulkomainen virkamies, joka toimii Kansainvälisen rikostuomioistuimen palveluksessa taikka Suomen alueella kansainvälisen sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen nojalla tarkastus-, (*poist.*) tarkkailu-, takaa-ajo-, yleis-

sen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä rikosten ennalta estämis- tai esitutkintatehtävissä, ja julkista valtaa käyttävä henkilö.

40 luku

Virkarikoksista

12 §

(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan *valtioneuvoston* asetuksella säädettävänä ajankohtana.

7.

Laki**ulkomaalaislain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä huhtikuuta 2004 annettuun ulkomaalaislakiin (301/2004) uusi 152 a § seuraavasti:

151 a §

(Poist.)

152 a § (Uusi)

Maasta poistamisen toteuttaminen Suomen alueen kautta

Poliisi tai rajatarkastusviranomainen voi antaa Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen tai muun Suomea sitovan velvoitteen nojalla toisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle luvan poistaa kolmannen valtion kansalainen maasta Suomen alueen kautta. Luvassa yksilöidään kauttakulun toteuttava viranomainen sekä määrätään toisen valtion viranomaisen toimivallasta ja oikeudesta käyttää voimakeinoja.

Kauttakulun toteuttaa poliisi tai rajatarkastusviranomainen ja toisen valtion toimivaltaiset virkamiehet voivat osallistua siihen. Jos poliisi tai rajatarkastusviranomainen ei voi viipymättä toteuttaa kauttakulkua, se voi antaa toisen valtion toimivaltaisille virkamiehille luvan toteuttaa kauttakulku itsenäisesti.

Toisen valtion toimivaltaisten virkamiesten osallistuessa poliisiin tai rajatarkastusviranomaisen toteuttamaan kauttakulkuun heillä on

Suomen alueella oikeus käyttää sellaisia poliisi- tai rajavartiomiehelle kuuluvia toimivaltuuksia voimakeinot mukaan lukien, jotka poliisi- tai rajavartiomies toimivaltansa rajoissa osoittaa.

Toisen valtion virkamiesten toteuttaessa kauttakulun itsenäisesti heillä on oikeus antaa maasta poistettavaa henkilöä velvoittavia, tarpeellisia käskyjä ja kieltoja. Poliisi tai rajatarkastusviranomainen voi antaa heille oikeuden käyttää Suomen alueella voimakeinoja maasta poistettavan pakenemisen estämiseksi, vastarinnan murtamiseksi sekä välittömästi uhkaavan rikoksen taikka muun vaarallisen teon tai tapahtuman estämiseksi. Voimakeinojen on oltava tarpeellisia ja olosuhteisiin nähden puolustettavia. Vieraan valtion virkamiehen voimakeinojen käytön edellytyksenä on lisäksi, että suomalainen toimivaltainen virkamies ei voi välittömästi voimakeinoja käyttää.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 2 päivänä helmikuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Veijo Puhjo /vas
jäs. Janina Andersson /vihr
Nils-Anders Granvik /r
Lasse Hautala /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /kesk

Esko Kurvinen /kok
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Heli Paasio /sd
Tapani Tölle /kesk
Tuula Väättäinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.

VASTALAUSE

Perustelut

Sopimus rajat ylittävän yhteistyön tehostamiseksi erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi (Prümin sopimus) on seitsemän EU-jäsenmaan hallitustenvälisesti valmisteleva ja 1 päivänä marraskuuta 2006 voimaan tullut sopimus. Sopimuksen valmistelussa on täysin sivuutettu sekä EU:n normaalit rakenteet että myös Suomen eduskunta.

EU ei voi valvoa sopimusta, sopimuksen mukainen yhteistyö olisi myös yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan ulkopuolella. Sopimuksen demokraattinen oikeutus Suomessa on olematon, koska Suomi ei ole osallistunut sopimuksen valmisteluun. Kun kysymys ei ole EU-säädöksestä, vaan hallitustenvälisestä sopimuksesta, eduskunta ei ole voinut osallistua valmisteluun perustuslain 96 §:n mukaisesti (eduskunnan osallistuminen EU-asioiden kansalliseen valmisteluun).

Prümin sopimus heikentää toteutuessaan Euroopan unionin päätöksentekokoneiston asemaa. Siitä tulee Schengenin sopimuksen kaltainen ennakkotapaus, johon vedotaan, kun EU-parlamentti ja komissio halutaan sivuuttaa. On hyvin mahdollista, että Schengenin ja Prümin sopimusten valmistelutavasta tulee joidenkin jäsenvaltioiden tahdon mukaan jopa pääsääntö vaikeiden asioiden läpiviemiseksi laajentuneessa Euroopan unionissa. Tällainen asioiden hoitotapa ei ole myöskään Suomen EU-politiikan yleisten tavoitteiden mukaista.

Lakivaliokunta on ottanut asiaan kantaa yksimielisesti lausunnossaan (LaVL 4/2006 vp): "Prümin sopimukseen liittyminen olisi vastoin Suomen EU-politiikan yleisiä tavoitteita ja toimintaperiaatteita".

Sopimuksessa on myös vakavia sisällöllisiä ongelmia, muun muassa liittyen tietosuojaan. Tietosuojanormisto on epäyhtenäinen, ja sen taso kaikkiaan EU:n rikosoikeudellisen ja poliisiyhteistyön osalta vaatimaton. Vaikka sopimus-

puolia velvoittaa Euroopan ihmisoikeussopimus taaten tiettyjen vähimmäisvaatimusten toteutumisen, Prümin sopimukseen liittymisessä tulisi vähintäänkin odottaa eduskunnassa myös käsitelyssä olevan EU:n ns. III-pilarin tietosuojanormiston valmistumista (U 48/2005 vp). Eduskunnan tulisi tukea voimakkaasti valtioneuvoston johdonmukaisia pyrkimyksiä saattaa III-pilarin tietosuojanormisto alkuperäisen ehdotuksen mukaiseksi. Täten EU:lle saatettaisiin voimaan yhtenäinen normisto, joka vastaisi korkeaa suomalaista tietosuojatasoa. Myöhemmin siirrettäessä Prümin sopimuksen säädöksiä EU-säädöksiksi saisivat voimassa olevat EU-säädökset etusijan suhteessa Prümin sopimuksen säädöksiin.

Vailla III-pilarin yhtenäistä ja riittävää tietosuojanormistoa muodostuisivat myös Prümin sopimukseen liittyvät tietojenvaihtokäytännöt kovin epäyhtenäisiksi, koska jokainen sopijamaa toimisi aina vain oman maansa lainsäädännön puitteissa. Tavoitteena tulisi kuitenkin olla se, että kaikilla sopijamailla olisi sama korkea tietosuojataso, jolloin tietojenvaihdot sopijamaiden välillä toimisivat ihmisten henkilökohtaisen tietosuojan suhteen asianmukaisesti.

Kaiken kaikkiaan tulisi harkita tarkkaan, mitä hyötyä Prümin sopimuksen hyväksyminen toisi Suomelle. Sopimuksen asiasisällön suhteen lakivaliokunta piti aiemmassa lausunnossaan (LaVL 4/2006 vp) sen tuottamaa lisäarvoa EU:ssa jo nyt voimassa oleviin yhteistyövelvoitteisiin nähden vähäisenä.

Lakivaliokunnan saamien lisäselvitysten perusteella Prümin sopimus vaikuttaa lähinnä edistävän DNA- ja sormenjälkitietojen sekä ajoneuvorekisteritietojen vaihtamista luomalla jäsenvaltioiden viranomaisten yhteydenpidolle uusia menettelytapoja. Kaiken kaikkiaan "lakivaliokunta ei ole voinut täysin vakuuttua siitä, että Prümin sopimukseen liittyminen tuottaa Suomelle olennaisia hyötyjä" (LaVL 23/2006 vp). Hallintovaliokunnan olisi mietinnössään tullut yhtyä lakivaliokunnan yllä mainittuun kantaan.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ei hyväksy Prömissä 27 päivänä toukokuuta 2005 Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakun-

nan, Alankomaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasavallan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi tehtyä sopimusta ja

että 1.—7. lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 2 päivänä helmikuuta 2007

Veijo Puhjo /vas
Janina Andersson /vihr
Kari Kärkkäinen /kd

